

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

HAZİRAN 2020

Sayı 86

İçindekiler

Yönetici Özeti-Küresel Ekonomi	1
Yönetici Özeti-Türkiye Ekonomisi	2
Küresel Ekonomideki Gelişmeler	3
Dünya Ekonomisi	3
ABD	4
EURO BÖLGESİ-AB	4
Almanya	5
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Hindistan	7
Güney Kore	8
Brezilya	8
Rusya	9
İmalat PMI İncelemesi – Mayıs 2020	10
Döviz Kurları İncelemesi – Mayıs 2020	11
Teknoloji Gündemi	12
Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	13
Büyüme-2020 I. Çeyrek	13
Enflasyon-Mayıs 2020	14
Sanayi Üretim Endeksi-Nisan 2020	15
Kapasite Kullanım Oranı-Mayıs 2020	16
Güven Endeksleri ve Bütçe	17
Hane Halkı İşgücü Verileri- Mart 2020	18
Ödemeler Dengesi-Nisan 2020	19
Dış Ticaret Verileri-Nisan 2020	20
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	21
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	22
Pazar Araştırmasında 54. Ülke: Sırbistan Cumhuriyeti	23

YÖNETİCİ ÖZETİ KÜRESEL EKONOMİ

- Covid19'da dünyadaki toplam vaka sayısı hızla 10 milyona yaklaşırken, pandeminin ekonomik etkileri de giderek daha çok belirgin hale gelmeye başladı. "Küresel görünüm son derece belirsiz" başlığıyla güncel dünya ekonomik görünüm raporunu yayınlayan **OECD, 2020'de küresel ekonominin yüzde 6 küçüleceği, ancak eğer koronavirüs salgınında ikinci bir dalga yaşanırsa daralmanın yüzde 7,6 olacağını** açıkladı.
- Covid-19'un en kötü etkilediği ülkelerden biri olan **ABD'de kısa sürede çok sayıda eyalete yayılan protesto gösterileri, ekonomik ve toplumsal açıdan yeni bir endişe kaynağı** oldu. Ulusal Ekonomik Araştırmalar Bürosu, ABD ekonomisinde 128 aylık, tarihinin en uzun süreli ekonomik genişlemesinin 2020 Şubat ayı ile birlikte zirve yapıp bittiğini açıklarken, ekonomik durumda 2021'e kadar belirgin bir iyileşme beklenmiyor.
- Euro Bölgesi ve AB'de ekonomik bozulma derinleşirken, pandeminin seyrine ve ekonomik etkilerine ilişkin oluşturulan **senaryo analizlerinde en iyimser tahminle yüzde 10 daralma beklenirken, en kötümser senaryo analizinde ise yüzde 30 daralma ve parasal birliğin çökebileceği** öngörülüyor.
- **Almanya ekonomisi**, pandeminin olumsuz etkileri nedeniyle **yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda yüzde 2,3 daraldı**. Özellikle, makine ve teçhizat gibi sabit yatırımların payındaki daralma ve hanehalkı tüketiminin gerilemesi daralmada etkili oldu. **İngiltere ekonomisi** ise **Nisan'da aylık bazda yüzde 20,4 daralarak, ülke ekonomisine ilişkin aylık kayıtların tutulmaya başlandığı 1997 yılından bu yana en sert gerilemeyi** kaydetti.
- **Japonya'da** Mayıs ayında -44 olan imalat güven endeksi, **Haziran ayında -46'ya inerek yeni bir dip yaptı ve 11 yılın en düşük düzeyinde kalma eğilimini sürdürdü**.
- **Çin'de** çok sayıda yeni vakanın görülmesiyle ikinci dalga endişeleri yükselirken, ekonomik belirsizlikler ve riskler sebebiyle, **Ulusal Halk Kongresi toplantısında 30 yıldan beri ilk kez GSYH büyüme hedefine yer verilmedi**.
- **Hindistan** ekonomisinde pandemiden en büyük zararı KOBİ'ler görüyor. Yapılan bir çalışma, pandeminin **KOBİ'lerin gelirlerini yüzde 15'e, karlılıklarını ise yüzde 25'e varan oranlarda azaltacağını** ortaya koydu.
- **Güney Kore'de** ekonomi ve maliye bakanı, ekonomiye yönelik **aşağı yönlü risklerin yavaş yavaş azalmaya başladığını, ancak küresel resesyondan ülkenin etkilenmemesinin mümkün olmadığını** belirtti. OECD de küresel resesyondan etkileri sebebiyle, Güney Kore ekonomisinin bu yıl yüzde 1,2 daralacağını açıkladı.
- Vakalardaki rekor artışıyla dünyada ilk sıralara yükselen **Brezilya'da** Merkez Bankası'nın hazırladığı ekonomik aktivite endeksinin Nisan'da aylık bazda yüzde 9,7 daralması, **GSYİH daralmasının da beklentilerden çok daha yüksek olabileceğini** ortaya koyuyor.
- **Rusya** ekonomisi Mart'ta yüzde 0,8 büyümesine karşın, **Nisan'da yüzde 12 gibi sert bir şekilde küçüldü**. Pandeminin yanı sıra, petrol fiyatlarındaki gerileme sebebiyle **petrol ihracat gelirinin, Ocak-Nisan döneminde yüzde 25 azalması da** ekonomiyi olumsuz etkileyen bir gelişme oldu.

YÖNETİCİ ÖZETİ TÜRKİYE EKONOMİSİ

- **Büyüme oranı;** 2020 yılı birinci çeyrekte yıllık bazda %4,5 olarak açıklandı. İmalat sanayi büyüme oranı ise %6,7 oldu.
- **Enflasyon Oranı;** 2020 yılı Mayıs ayında yıllık TÜFE'de %11,39, Yİ-ÜFE'de %5,53 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre; TÜFE'de %1,36 oranında ve Yİ-ÜFE'de %1,54 oranında artış kaydedildi.
- **İşsizlik Oranı;** 15 ve üstü yaş grubunda 2020 yılı Mart ayında 0,8 puan azalışla %13,2 oranında gerçekleşirken, istihdam edilen kişi sayısı 1 milyon 662 bin kişi, işsiz sayısı 573 bin kişi azaldı.
- **Sanayi Üretim Endeksi;** 2020 yılı Nisan ayında takvim etkisinden arındırılmış endeks verileri itibariyle yıllık bazda %31,4 ve aylık bazda %30,4 oranında azaldı.
- **Kapasite kullanımı,** 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre 1,0 puan artarak %62,6 oranında gerçekleşti.
- **Dış Ticaret Açığı;** 2020 yılı Nisan ayında 2019 yılının aynı ayına göre %67,0 artarak -4,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. **İhracat** geçen yılın aynı ayına göre, %41,4 oranında azalarak 8,9 milyar dolar, **ithalat** da %25,0 oranında azalarak 13,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.
- **Cari İşlemler Dengesi;** 2019 yılı Nisan ayında 469 milyon dolar açık vermişken, bu yılın aynı ayında 5.062 milyon dolar açık verdi.
- **Güven Endeksleri;** Reel Kesim Güven Endeksi 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre, 10,1 puan artarak 76,9 seviyesinde gerçekleşti. Tüketici Güven Endeksi, bir önceki aya göre, 4,6 puan artarak 59,5 oldu. Ekonomik Güven Endeksi ise bir önceki aya göre, 10,4 puan artarak 61,7 değerine yükseldi.
- **PMI ve CDS;** 2020 yılı Mayıs ayında İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), bir önceki aya göre 7,5 puan artışla 40,9 düzeyinde gerçekleşti. 2020 yılı Nisan ayında CDS ortalama 577,6 olarak kaydedilirken, Mayıs ayında ortalama 585,1 olarak kaydedildi.
- **Faiz Oranı;** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını %8,25'te sabit tuttu.

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

DÜNYA EKONOMİSİ

Covid-19'da dünyadaki toplam vaka sayısı hızla 10 milyonu geçerken, pandeminin ekonomik etkileri de giderek kendini daha çok hissettiriyor. Diğer taraftan; ABD ve İngiltere'de baş gösteren toplumsal şiddet olayları ve protestolar, yeni bir endişe kaynağı olarak küresel gündemde yer buldu.

OECD, "Küresel görünüm son derece belirsiz" başlığıyla yayımladığı güncel ekonomik görünüm raporunda 2020'de küresel ekonominin yüzde 6 küçüleceği, ancak eğer koronavirüs salgınında ikinci bir dalga yaşanırsa daralmanın yüzde 7,6 olacağını açıkladı. Raporda aynı zamanda Covid-19 pandemisinin yüzyılın barış zamanında yaşanan en büyük ekonomik krizi olduğu belirtilerek, ikinci bir dalganın maliyetinin daha büyük olacağı uyarısında bulunuldu. Ayrıca, raporda yer alan analizlere göre; pandemiden en fazla etkilenen ABD, Fransa, İngiltere, İspanya ve İtalya gibi ülkeler, ekonomik daralmanın en sert biçimde yaşanacağı ülkeler olacak.

Pandeminin ekonomik etkilerini değerlendiren Birleşmiş Milletler (BM), gelişmekte olan ülkelere benzeri görülmemiş ölçüde sermaye çıkmakta olduğunu belirtti. BM, sermaye çıkışının yanı sıra gelişmekte olan ve orta gelirli birçok ülkenin pandemiyle mücadele ve sonrası için finansal araçlara sahip olmadığına dikkat çekti. Diğer taraftan, HSBC'nin dünya genelindeki yatırımcılarla yaptığı bir araştırma da, gelişen piyasalar açısından yatırımcıların büyük bölümünün gelecek üç ay için yüksek risk öngördüğünü ortaya koydu. Çalışmaya göre, gelişmekte olan ekonomilerdeki Merkez Bankaları'nın faiz indirimlerine devam etmesi beklenirken, ancak 2021'e kadar belirgin bir iyileşme kaydedilmeyeceği öngörüldü.

Küresel ekonomiye ilişkin bir diğer değerlendirme de IMF'den geldi. IMF Başkanı Kristalina Georgieva, II. Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük küresel krizle karşı karşıya olduklarını ve ülkelerin birçoğuna ilişkin tahminlerini aşağı yönlü revize edeceklerini açıkladı. Başkanın değerlendirmelerine göre, 2020'de pek çok ülkede kişi başına düşen milli gelir oranlarında daralma yaşanacak olması da ciddi sonuçlar doğurması bekleniyor.

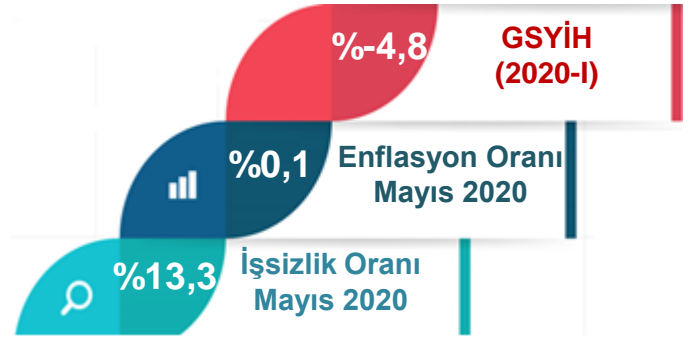
ABD

Covid-19'un en kötü etkilediği ülkelerden biri olan ABD, diğer taraftan da kısa sürede şiddetini artıran protesto gösterileri ve eylemlere sahne oluyor. Protestolar çok sayıda eyalete yayılırken, virüsün yayılmasına yönelik yeni bir endişe kaynağı oldu. Virüsün ve protestoların olumsuz etkileri yanında yaklaşan seçimler ve Çin ile tekrar gündeme gelen ticari gerginlikler de dikkate alındığında, ABD'de 2021'e kadar belirsizliklerin devam edeceği öngörülmüyor.

Ulusal Ekonomik Araştırmalar Bürosu, ABD ekonomisinde 128 aylık, tarihinin en uzun süreli ekonomik genişlemesinin kaydedildiğini, ancak 2020 Şubat ayı ile birlikte genişlemenin zirve yapıp, bittiğini açıkladı. Haziran 2009'dan beri devam eden ve Şubat 2020'de zirve yapan ekonomik genişlemenin bitmesinde temel etken, Covid-19 pandemisi oldu. Hem pandemiye, hem de siyasi ortama dair süregelen belirsizlikler, başlayan durgunluğun uzun sürebileceğini gösteriyor.

ABD'de işsizlik maaşına başvuranların sayısı, karantina önlemlerinin gevşetilmesi sebebiyle hafif bir azalış kaydetse de, yüksek seyrini korumaya devam ediyor. Güncel olarak açıklanan verilerde, işsizlik maaşına başvuran kişi sayısı, haftalık 1,5 milyon olarak gerçekleşti. Önceki haftalara kıyasla düşüş kaydedilmiş olsa da, virüste ikinci dalga endişeleri ve protesto gösterileri, işsizliğin tekrar artışa geçmesine sebep olabilir.

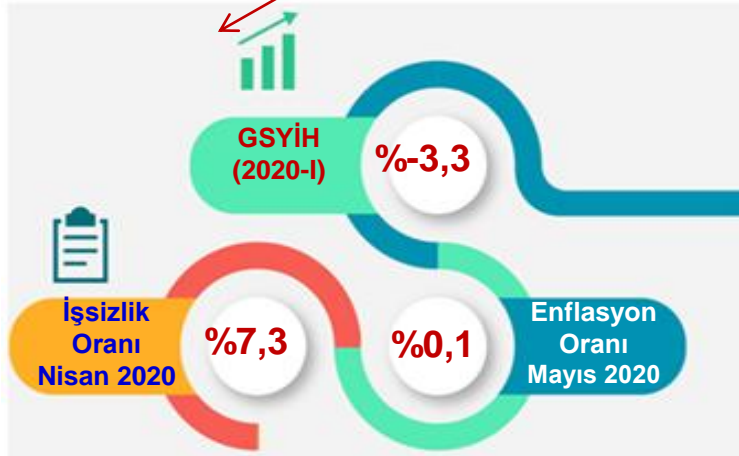
EURO BÖLGESİ - AB

Euro Bölgesi ve AB'de ekonomik bozulma belirginleşiyor. Pandeminin seyrine ve ekonomik etkilerine ilişkin, oluşturulan güncel senaryoların kötümser tahmininde, Euro Bölgesi'nin 2020 yılında yüzde 30 daralacağı ve parasal birliğin çökebileceği öngörüsüne yer verildi. En iyi senaryo tahmininde ise, yüzde 10 daralma ve ekonomide kalıcı bozulma öngörülmüyor. Bununla birlikte, Covid-19 krizinin Euro Bölgesi'nin her yerini aynı şiddette etkilemeyecek, vaka ve ölüm oranlarının daha yüksek olduğu İtalya, İspanya, Fransa, vb. ülkelerde daha çok hissedilmesi, Birlik içindeki bölgesel farklılıkları artırabilir.

AB ülkelerinin liderleri, COVID-19'un ekonomik etkilerine karşı hazırlanan kurtarma programını ve gelecekteki bütçeyi görüşmek üzere bir araya geldi. Video konferans yöntemiyle gerçekleştirilen Liderler Zirvesi'nde salgının neden olduğu ekonomik krizle nasıl mücadele edileceği ve AB Komisyonu'nun hazırladığı 750 milyar Euroluk kurtarma programı ele alındı. Ayrıca, AB'nin 2021-2027 yıllarındaki bütçesini kapsayan 1,1 trilyon Euroluk bütçesi de zirvede ele alındı.

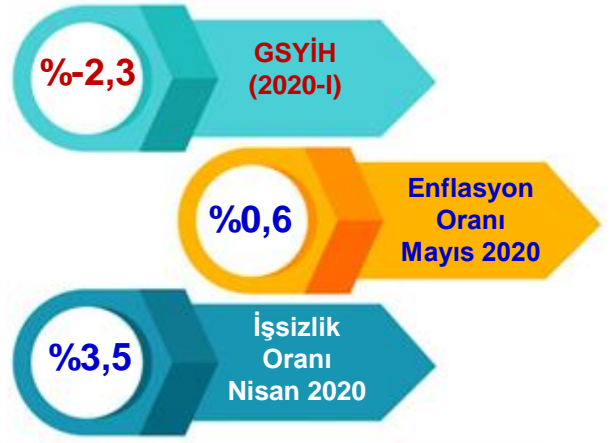
Karantina uygulamalarının en yoğun biçimde uygulandığı, Nisan ayında AB sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 27,2 gibi sert bir daralma gösterdi. Üretimdeki daralmanın istihdam başta olmak üzere, pek çok makroekonomik veriyi olumsuz etkilemesi bekleniyor. Diğer taraftan, yine Nisan ayında yıllık bazda ihracatın yüzde 28,2, ithalatın ise yüzde 22,7 gerilemesiyle AB'nin dış ticaret hacmi de düştü.

ALMANYA

Almanya ekonomisinin, pandeminin olumsuz etkileri nedeniyle bu yılın birinci çeyreğinde çeyreklik bazda yüzde 2,2, yıllık bazda ise yüzde 2,3 daraldığı açıklandı. Büyümenin daralmasında özellikle hane halkı tüketiminin ve yatırımların gerilemesi etkili oldu. Özellikle, makine ve teçhizat gibi sabit yatırımların payındaki gerileme dikkat çekti. Söz konusu daralma 2008/2009 krizinden bu yana en büyük daralma ve Doğu-Batı Almanya'nın birleşmesinden sonraki en büyük ikinci düşüş olarak kayıtlara geçti.

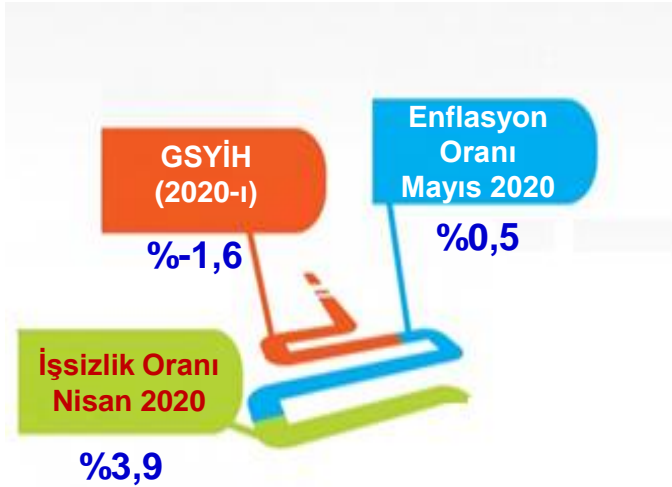
Almanya'da bir diğer olumsuz gelişme, fabrika siparişlerinin beklentilerin üzerinde gerilemesi oldu. Fabrika siparişleri, Nisan ayında aylık bazda yüzde 19,7 düşüş beklentisine karşın yüzde 25,8 azaldı. Söz konusu azalış, 1991'den bu yana en sert düşüş olarak kaydedildi. Söz konusu gelişmelerin etkisiyle işsizlik oranı Mayıs'ta yüzde 5,8'den yüzde 6,3'e yükseldi.

Pandeminin etkilerini ve son gelişmeleri değerlendiren IFO, Almanya'nın 2020'de yüzde 6,6 daralabileceğini belirtti. Kurumun öngörülerine göre, ikinci bir dalga yaşanmaması halinde bu yılki sert daralmanın ardından, 2021'de yüzde 10 oranında büyüme kaydedilebilir. Diğer taraftan, yapılan analizler ekonomiye ilişkin en iyi senaryoda ortalama 5 ay içerisinde toparlanma şeklinde kaydedilirken, en kötü senaryoda ise toparlanmanın 16 aya kadar uzaması şeklinde belirtildi.

İNGİLTERE

İngiliz Ulusal İstatistik Ofisi, ülke ekonomisine ilişkin aylık kayıtların tutulmaya başlandığı 1997 yılından bu yana en sert daralmanın kaydedildiğini açıkladı. Kurumun verilerine göre, ülke ekonomisi Nisan'da aylık bazda yüzde 20,4 daraldı. Diğer taraftan; Şubat, Mart, Nisan aylarını kapsayan üç aylık dönemdeki daralma ise yüzde 10,4 oldu.

Konuya ilişkin değerlendirmede bulunan kurum, pandemi sebebiyle ekonominin hemen her alanının darbe aldığı ve tüm sektörlerin beklentilerden daha fazla etkilendiği kaydedildi. Diğer taraftan, Maliye Bakanı ise pandeminin olumsuz etkisinin ciddi olmakla birlikte, sürdürülen mali destek ve hibe programları ile binlerce işletme ve milyonlarca çalışana istihdamının korunduğunu, toparlanmanın hızlı olacağını kaydetti.

Büyümenin daralmasıyla birlikte, işsizliğin Mayıs'ta Nisan'daki yüzde 3,9'luk seviyesinden daha kötü bir performans sergilemesi bekleniyor. Diğer taraftan, daralmayla birlikte enflasyon da hız kesti. Nisan'da yüzde 0,8 artan enflasyon, Mayıs'ta beklentilere uygun olarak yüzde 0,5'e geriledi. Enflasyonun gerilemesinde özellikle akaryakıt fiyatlarındaki ortalama yüzde 16,7'lik düşüş etkili oldu. Enflasyonun düşük seyri, İngiltere Merkez Bankası'nın alacağı yeni kararlar üzerinde de etkili olabilir.

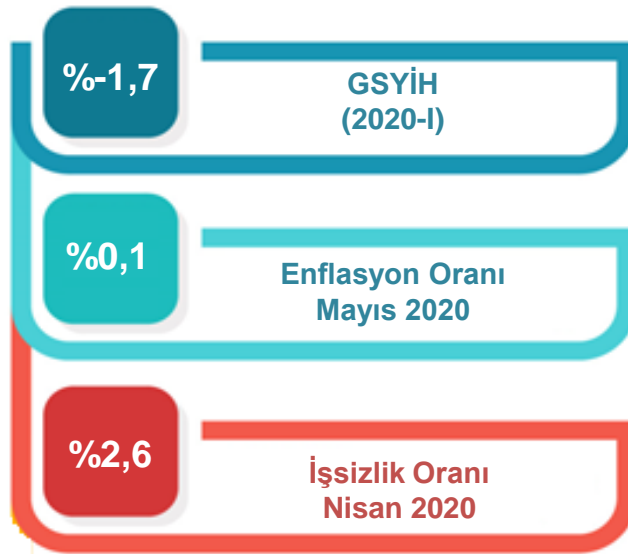
JAPONYA

Japonya'da ihracat Mayıs ayında, yıllık bazda yüzde 28,3'lük düşüşle 2009 krizinden bu yana görülen en büyük düşüşü yaşadı. Söz konusu düşüşte, ABD'ye araç sevkiyatlarının azalması başta olmak üzere, karantina uygulamaları sebebiyle siparişlerdeki gerilemeler etkili oldu. Benzer şekilde ithalat da yıllık bazda yüzde 26,2 azaldı. Gelecek aylarda dış ticaretin hacminde, pandeminin seyri kadar, bölgesel ticari dinamikler de etkili olacak.

Japonya'da imalatçıların ekonomiye olan güvenini gösteren Tankan Endeksi, Haziran'da da 11 yılın en düşük düzeyinde kalma eğilimini sürdürdü. Mayıs ayında -44 olan imalat güven endeksi, Haziran ayında -46'ya inerek yeni bir dip yaptı. Ancak, endeksin geleceğine ilişkin beklentiler, hem imalat hem de hizmet sektörü şirketlerinin önümüzdeki 3 ay için daha az kötümser olduklarını da ortaya koydu.

Japonya yeni ticari ortaklıklara hazırlanıyor. Bu kapsamda, İngiltere ve Japonya arasında serbest ticaret müzakerelerine hazırlıkların başladığı duyuruldu. Söz konusu müzakerelere telekonferans yöntemiyle vakit kaybetmeksizin başlanacağı belirtilirken, yeni anlaşmanın eskilerden farklı olarak, dijital ticarete yoğunlaşacağı vurgulandı. Bu bağlamda, yeni anlaşmanın dijital ticaret ve hizmetler alanında iddialı standartlar sunacak kapsamlı bir içeriğe sahip olması bekleniyor.

➤ Ülkelerin çeyrekler itibariyle verilen büyüme oranları, bir önceki yılın aynı dönemine göre baz alınmıştır.

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER

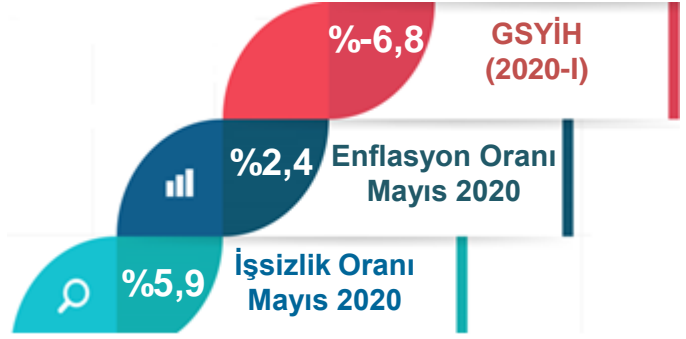
ÇİN

Çin'de bir taraftan vakaların tekrar ortaya çıkmasıyla, pandemide ikinci dalga endişeleri yükselirken diğer taraftan, Hindistan'la olan sınır çatışmaları ve ABD ile devam eden gerginlikler gündeme yön veriyor. Başkent Pekin'de yeni virüs vakalarının ortaya çıkması ve hızla artması nedeniyle kentte alarm seviyesi yükseltilerek tüm okullarda eğitime ara verildi ve insanlara zorunlu olmadıkça sokağa çıkmaması önerildi. Vakaların artması, Çin'i tekrar zorunlu karantina önlemleri almaya itebilir.

Çin'de pandeminin oluşturduğu belirsizlikler ve yüksek riskler sebebiyle, 30 yıldan beri ilk kez GSYH büyüme hedefine yer verilmedi. Çin Başbakanı tarafından Ulusal Halk Kongresi toplantısına sunulmak üzere hazırlanan rutin çalışma raporunda 1990'lardan bu yana ilk kez GSYH büyüme hedefine yer verilmedi. Bu da, ekonomik daralmanın beklentilerden daha kötü olabileceğini gösteriyor. Raporda aynı zamanda yurt içi tüketim, yatırımlar ve ihracatın düşmekte olduğu, istihdam üzerindeki baskının ciddi şekilde arttığı ve finansal risklerin büyüdüğü belirtildi.

Çin'de üretici fiyat endeksi (ÜFE) Mayıs ayında son 4 yılın en büyük düşüşünü kaydederek yıllık bazda yüzde 3,7 azaldı. Söz konusu daralmada, pandeminin ticaret akışını bozması ve küresel talepteki gerilemenin üretim üzerinde yarattığı baskılar etkili oldu. Çin'in kendi iç ekonomik dinamikleri ve piyasa şartları kadar, ABD ve AB'deki talep daralması da, ülke ticaret ve enflasyonu üzerinde etkili olmaya devam edecek.

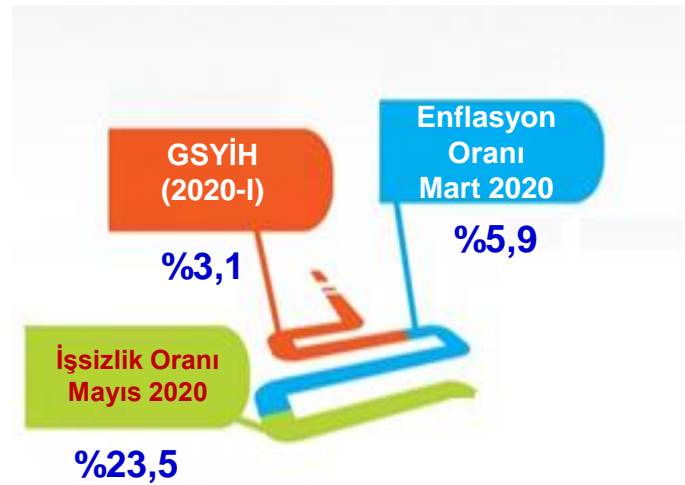
HİNDİSTAN

Hindistan, alınan karantina önlemlerine rağmen vaka sayılarındaki rekor artışla mücadele ediyor. Karantina önlemlerinin artırılmak zorunda kalınması, ekonomiyi de giderek daha kötü etkiliyor. Ülke ekonomisinde önemli bir yeri olan inşaat sektörünün durgunluğa girmesi sonucu 10 yıl sonra ilk kez konut fiyatlarının düşmesi, tüketimin gerilemesi anlamında dikkat çekici bir gelişme oldu. Konut fiyatlarında 2020'de ortalama yüzde 5, 2021'de ise yüzde 3 gerileme bekleniyor. Yapılan son analizler kapsamında, ülke ekonomisinde kısmi toparlanmanın 2021'de, tam toparlanmanın ise 2022'de olabileceği ortaya kondu.

Yapılan bir başka çalışma ise Hindistan ekonomisinde pandemiden en büyük zararı KOBİ'lerin gördüğü bulgusuna yer verildi. Çalışmaya göre, pandemi KOBİ'lerin gelirlerini yüzde 15'e, karlılıklarını ise yüzde 25'e varan oranlarda azaltacak. Bu oranlardaki azalmanın, borçluluk oranlarını artıracak için piyasadaki likiditeyi ve kredibilitiyi de olumsuz etkilemesi bekleniyor.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Hindistan'ın kredi görünümünü durağandan negatife indirdi. Fitch bununla birlikte, Hindistan ekonomisinin cari mali yıl içinde yüzde 5 daralacağını belirtti.

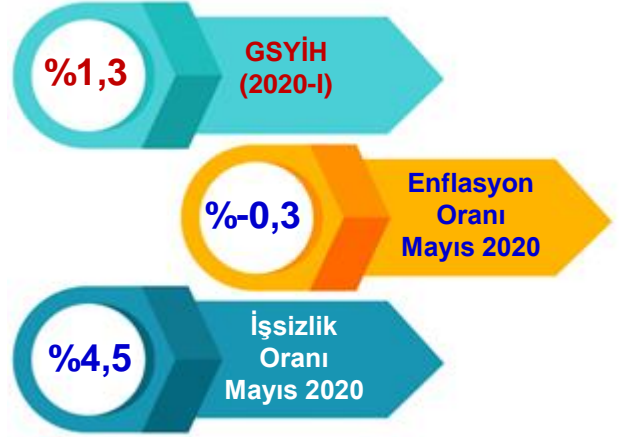

GÜNEY KORE

Pandemiyi kontrol altına almada en başarılı ülkelerden olan Güney Kore'de ekonomik toparlanma da kendini göstermeye başladı. Ülkenin ekonomi ve maliye bakanı, ekonomiye yönelik aşağı yönlü risklerin yavaş yavaş azalmaya başladığını, ancak küresel resesyondan Güney Kore'nin etkilenmemesinin mümkün olmadığını belirtti. OECD'nin küresel resesyonun etkileri sebebiyle, Güney Kore ekonomisinin bu yıl yüzde 1,2 daralacağını belirtmesi de, ekonomi yönetiminin ihtiyatlı tutumunu sürdürmesini gerektiriyor.

Güney Kore ekonomisi Nisan ayında son 9 yılın en büyük cari işlemler açığı verdi. Güney Kore Merkez Bankası'nın verilerine göre, yıllık bazda ihracatın yüzde 25, ithalat yüzde 17 artmasıyla cari işlemler açığı 3,1 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşti. Küresel ticaret hacmindeki daralma, Güney Kore'nin ihracatını olumsuz etkilemeye devam edebilir.

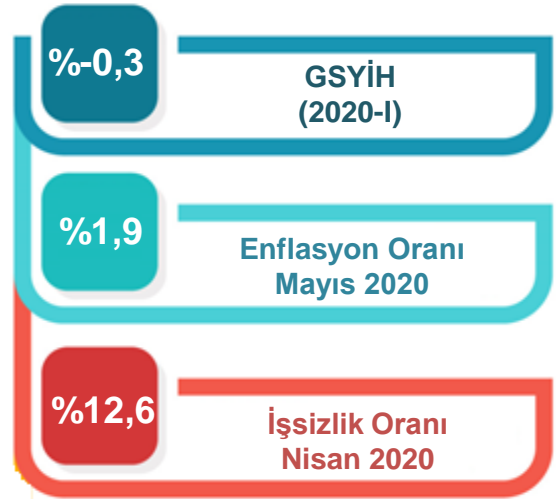
BREZİLYA

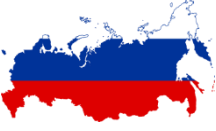
Vakalardaki rekor artışa sahne olan bir diğer ülke Brezilya oldu. Vakaların 1 milyonu, ölümlerin ise 50 bini geçtiği ülke, pandemide ABD'den sonra en kötü görünüme sahip ikinci ülke konumuna yerleşti. Karantina önlemlerini geç uygulamaya koymakla eleştirilerin hedefi haline gelen devlet başkanı Bolsonaro'ya yönelik kamuoyu baskısı da giderek artıyor.

Vakalardaki rekor artışların Brezilya ekonomisindeki olumsuz etkileri de giderek daha baskın hale gelmeye başladı. Brezilya Merkez Bankası'nın hazırladığı ekonomik aktivite endeksi Nisan'da aylık bazda yüzde 9,7 daraldı. GSYİH'nin durumu hakkında en önemli öncül göstergelerden biri olan aktivite endeksindeki sert düşüş, ekonomideki daralmanın beklentilerden çok daha sert olabileceğini ortaya koyuyor.

Brezilya Merkez Bankası, ekonomik aktivitedeki düşüşün daha kötü bir görünüm alabileceği endişeleri sebebiyle faiz oranlarını 75 baz puan indirerek, yüzde 2,25'e düşürdü. Kredibilitenin güçlendirilmesi için gelecek aylarda Merkez Bankası'nın yeni indirimlere gidebileceği bekleniyor.

RUSYA

Vaka sayılarının hızla arttığı ülkelerden biri olan Rusya ekonomisinin Nisan'da yüzde 12, bu yılın Ocak-Nisan döneminde ise yüzde 1,9 küçüldüğü açıklandı. Ekonominin Mart'ta yüzde 0,8 büyümesine karşın, Nisan'da yüzde 12 gibi sert bir şekilde küçülmesi, pandeminin yarattığı olumsuz etkileri açık bir biçimde ortaya koymuş oldu. Ekonomik daralma özellikle, sanayi ve hizmet sektörlerindeki durumun kötüleşmesi sonucu ortaya çıktı.

Diğer taraftan, Rus bankalarının net karının, Nisan'da aylık bazda yüzde 83 azalması da, finansal sektör açısından risklerin artığına işaret ediyor.

Rusya ekonomisini kötü etkileyen bir diğer gelişme, petrol fiyatlarındaki gerileme sebebiyle petrol ihracat gelirinin, Ocak-Nisan döneminde yüzde 25 azalarak 30 milyar dolara düşmesi oldu. Petrol ve doğal gaz ihracatının Rusya'da federal bütçenin yaklaşık yüzde 40'ını oluşturması, petrol fiyatlarındaki dalgalanmanın ülke ekonomisini derinden etkilemesine sebep oluyor.

%1,6

GSYİH
(2020-I)

%3,0

Enflasyon Oranı
Mayıs 2020

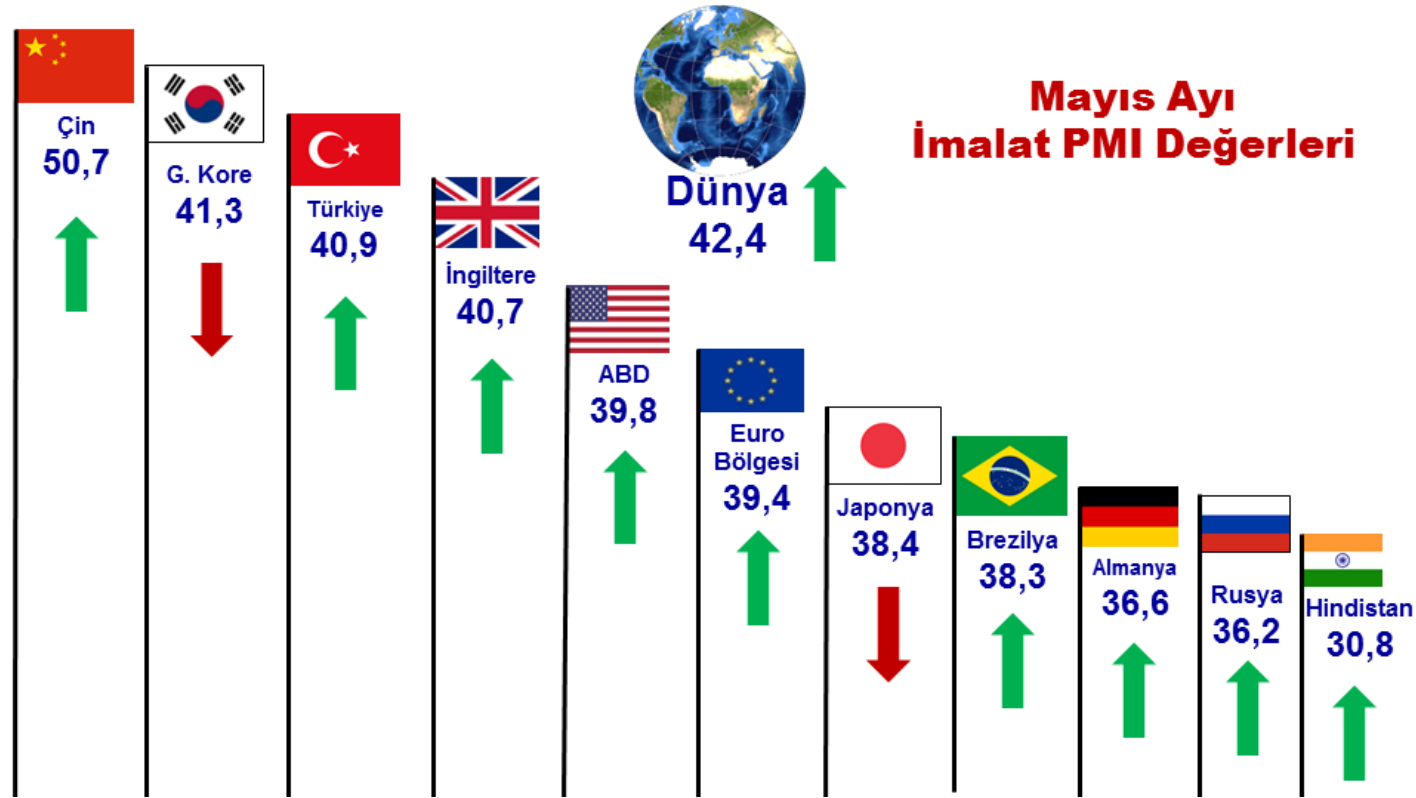
%6,1

İşsizlik Oranı
Mayıs 2020

İMALAT PMI İNCELEMESİ

MAYIS 2020

- Karantınaların dünya genelinde yoğunluk kazandığı Nisan ayındaki rekor düzeyde düşüşler kaydedilmesinin ardından, Mayıs'ta imalat PMI endekslerinde kısmi toparlanmalar gözlemlendi.
- Eşik değerin üzerinde değere alabilen tek ülke, 50,7 ile Çin oldu. Çin'deki toparlanmada karantina uygulamalarının sonlandırılması sonrası üretimdeki güçlenme eğilimi etkili oldu.
- Türkiye imalat PMI endeks değeri bir önceki aya göre, 7,5 puan yükselişle 40,9 değerini aldı.

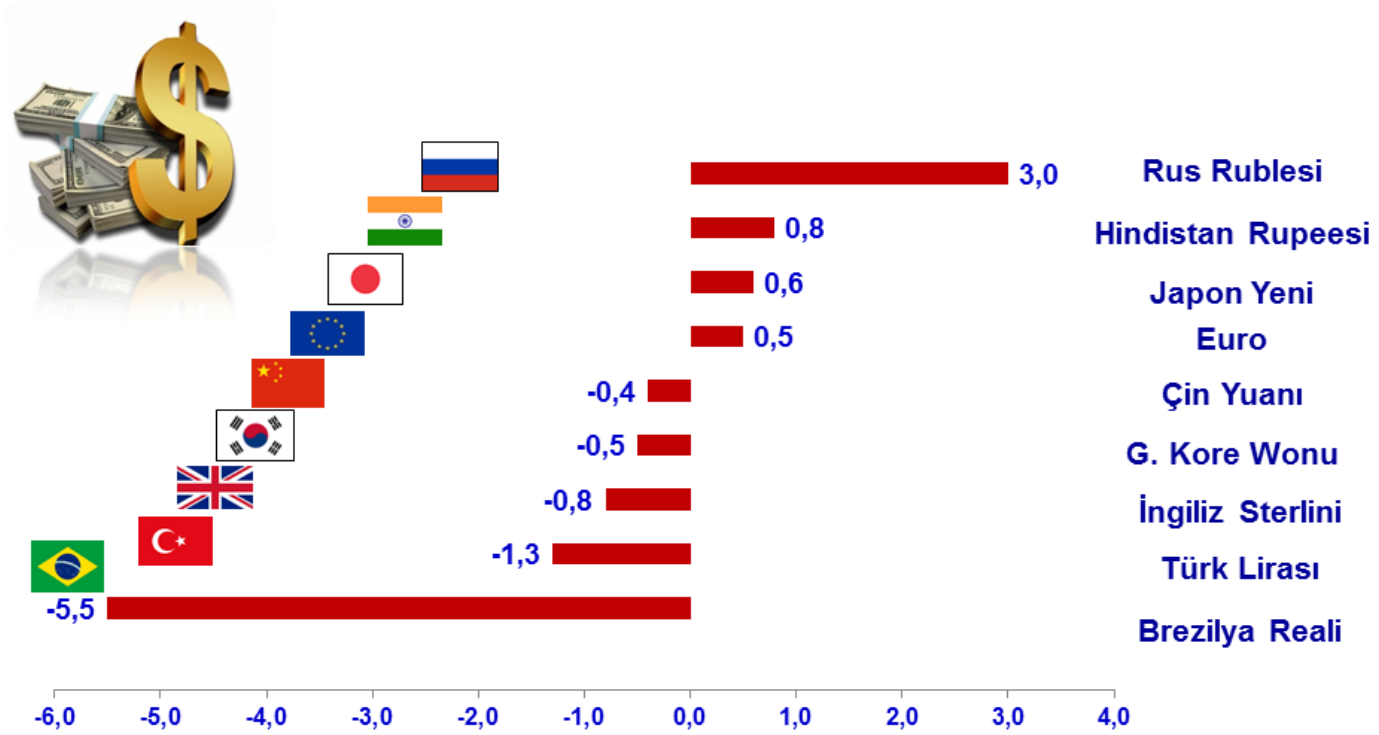

İmalat PMI (Purchasing Managers Index) : İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi
Kaynak: Markit

DÖVİZ KURU İNCELEMESİ

MAYIS 2020

- Mayıs ayında, para birimlerinin Dolar karşısındaki değeri farklı ülkeler arasında ayrışma gösterdi. Rus rublesi, Hindistan rupeesı, Japon yeni ve Euro, Dolar karşısında değer artışı kaydeden para birimleri oldu.
- Gelişmekte olan ülkelerden sermaye çıkışları, özellikle Dolar karşısında değer kaybı yaşayan para birimleri üzerinde baskı unsuru olmaya devam ediyor.

*Bir önceki aya göre, ABD Dolar'ı karşısındaki % değişim oranlarıdır.

TEKNOLOJİ GÜNDEMİ

- Özel sektör tarafından üretilmiş ilk insanlı roket uçuşu gerçekleştirilerek, uzay çalışmalarında devrim niteliğinde yeni bir çağın başlanması sağlandı. SpaceX ürettiği roket, iki astronotu Uluslararası Uzay İstasyonu'na başarıyla ulaştırdı. Uçuş aynı zamanda, roket maliyetlerinin düşürülüp uzay turizmine başlanması açısından da önemli bir milat oldu.
- ABD'li teknoloji firması Boston Dynamics tarafından üretilmiş olan ve geçen yıl küresel teknoloji gündeminde sıklıkla yer bulan robot köpeğin, satışa sunulacağı ilan edildi. Bugüne kadar yalnızca bazı firmalarca kullanılabilen robotun genel satışına başlanmasıyla daha geniş bir alanda kullanılacağı belirtildi. Robotun açılış satış fiyatının ise 75 bin dolar civarında olması bekleniyor.
- Son açıklanan şirket piyasa değerleri sonrası, elektrikli otomobil üreticisi Tesla'nın yeni bir rekor kırarak en değerli otomotiv şirketi olduğu açıklandı. 1000 dolar seviyesine ulaşarak yeni bir rekora imza atan Tesla hisseleri, son artış sonrası Japonya merkezli Toyota'yı geride bırakarak en değerli otomotiv firması oldu. Tesla'nın söz konusu başarısının ana nedeni olarak ise pandemi döneminde pek çok fabrikasını kısa sürede dijitalleşme odağında operasyonel hale getirmesi gösteriliyor.
- Bununla birlikte, pandemiyle düşüş eğilimine giren piyasalar kayıplarını telafi etmeye başladı. Özellikle, ABD piyasalarındaki artış, pandemi sürecinde işlerini büyük oranda artıran teknoloji dünyasının piyasa değerlerinde ciddi artışların kaydedilmesini sağladı. Facebook, Apple, Amazon ve Microsoft'un toplam piyasa değeri 5 trilyon dolara yaklaşarak tüm zamanların rekorunu kırma eşliğine geldi.
- Çin merkezli büyük teknoloji şirketi Tencent, Çin'de Net City isimli büyük bir şehir inşa etmeyi planladığını bildirdi. Tamamlanmasının 7 sene sürmesi beklenen projenin hem dünyanın akıllı şehirler alanında en öncü kentlerden biri, hem de tamamen yenilenebilir enerjilerle işleyen çevre dostu bir yapılanmaya sahip olması bekleniyor.
- Çin'den gelen bir diğer teknoloji haberi, Guangzhou kentinde, dünyanın ilk yolcu taşıyabilme özelliğine sahip drone kabinlerinin, kullanıcıların hizmetine sunulması oldu. Kapsamlı deneme sürüşlerinin ardından seri üretime geçilen dronelar için binlerce talep olduğu açıklandı.
- Almanya merkezli Bertelsmann Foundation tarafından yapılan bir araştırmaya göre; 3D yazıcı, 5G, akıllı zeka, gıda ve enerji dönüşümü gibi ileri teknolojilerde ABD'nin üstünlüğü devam etmekle birlikte, Doğu Asya ülkeleri hızlı bir yükseliş içindeler. Özellikle, Çin'in atılımları küresel inovasyon güç merkezinin Asya'ya kaymasını sağlayabilir.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER BÜYÜME (2020 I. ÇEYREK)

Dönem	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon \$)	Zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları		Yerleşik hanehalklarının ve hanehalkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların tüketimi (%)	Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)	(Eksi) Mal ve Hizmet İthalatı (%)	
			Gelişme hızı (%)	İmalat Sanayi Gelişme hızı (%)						
2018	I	790.113	207.165	7,4	8,1	6,0	4,9	10,4	0,9	15,3
	II	890.436	205.827	5,6	4,4	2,7	9,5	6,1	4,5	0,2
	III	1.026.649	189.837	2,3	1,2	0,7	6,9	-4,4	14,3	-16,3
	IV	1.017.190	186.214	-2,8	-7,7	-7,7	5,3	-11,6	10,7	-24,3
	Yıllık	3.724.388	789.043	2,8	1,1	0,0	6,6	-0,6	7,8	-7,8
2019	I	922.000	171.723	-2,3	-4,2	-5,1	6,6	-12,4	8,7	-29,3
	II	1.022.646	174.291	-1,6	-3,4	-1,0	3,4	-22,8	8,3	-17,0
	III	1.145.880	201.987	1,0	1,4	1,9	5,7	-12,8	5,1	7,9
	IV	1.189.855	205.692	6,0	6,3	6,8	2,7	-0,6	4,4	29,3
	Yıllık	4.280.381	753.693	0,9	0,1	0,7	4,4	-12,4	6,4	-3,6
2020	I	1.071.098	176.146	4,5	6,7	5,1	6,2	-1,4	-1,0	22,1

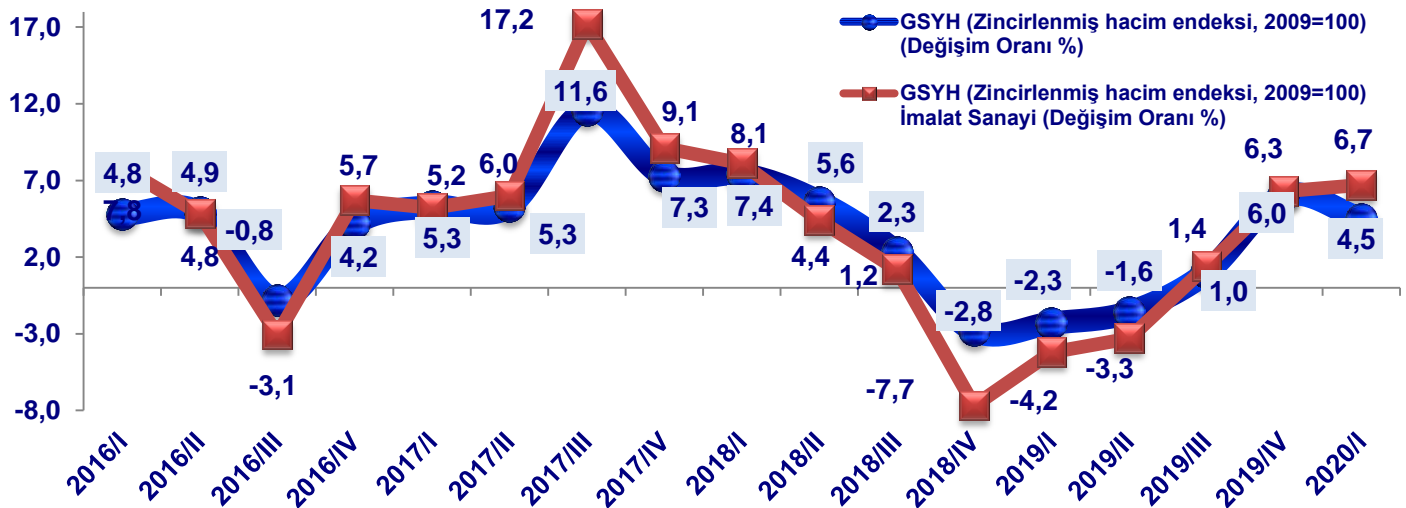
2020 yılı birinci çeyrekte büyüme, yıllık bazda %4,5 oranında açıklandı.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; diğer hizmet faaliyetleri %12,1, bilgi ve iletişim faaliyetleri %10,7, sanayi %6,2, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %4,6, hizmetler %3,4, tarım %3,0, gayrimenkul faaliyetleri %2,4, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %1,9 ve finans ve sigorta faaliyetleri %1,6 arttı. İnşaat sektörü ise %1,5 azaldı.

Mal ve hizmet ihracatı %-1,0 olarak gerçekleşti ve büyümeyi negatif yönde etkiledi.

Makine ve teçhizat yatırımlarında 2019 dördüncü çeyrekte %11,7 oranında büyüme kaydedilmesinin ardından, 2020 ilk çeyrekte %8,4 büyüme kaydedildi. İnşaat yatırımları ise %10,2 oranında azalışla, aşağı yönlü seyrini sürdürdü.

Pandeminin etkisinin en yoğun görüldüğü Nisan ayı etkisiyle, ikinci çeyrekte büyümede aşağı yönlü bir seyir bekleniyor.

ENFLASYON (MAYIS 2020)

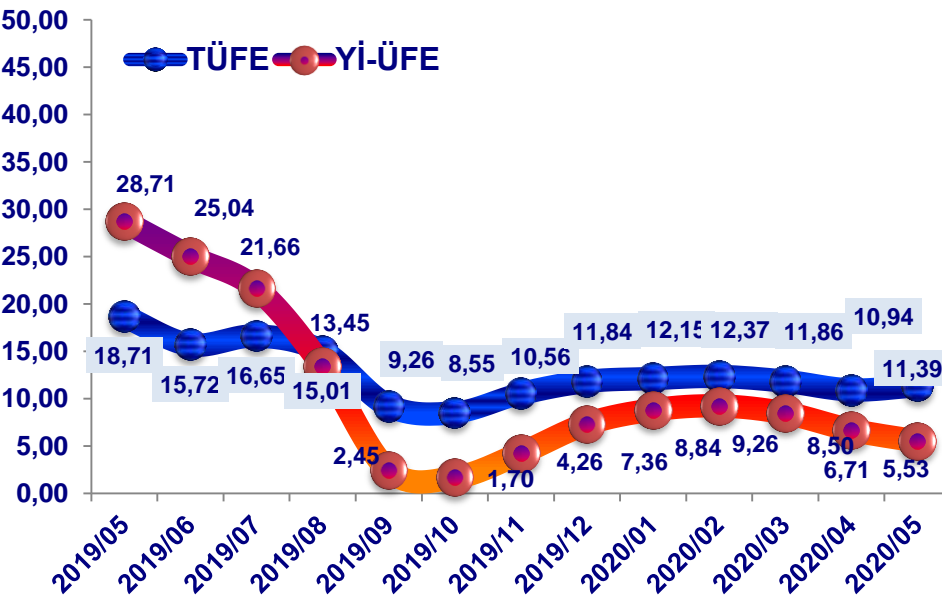
Enflasyon oranı; 2020 yılı Mayıs ayında; yıllık TÜFE'de %11,39, Yİ-ÜFE'de %5,53 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre; TÜFE'de %1,36 oranında ve Yİ-ÜFE'de %1,54 oranında artış yaşandı.

Ayrıca, TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; %21,41 ile alkollü içecekler ve tütün, %20,86 ile çeşitli mal ve hizmetler, %14,45 ile konut ve %13,07 ile sağlık en çok artışın olduğu diğer gruplar olarak dikkat çekti.

Mayıs	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Yıllık (%)	18,71	11,39	28,71	5,53	30,66	10,06
Yıllık Ort. (%)	19,91	12,10	32,85	9,14	40,39	7,23
Aylık (%)	0,95	1,36	2,67	1,54	4,19	1,47

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, yıllık olarak %12,38 oranında, bir önceki aya göre %1,21 oranında arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında yıllık değişimler; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektörü %3,63 oranında, imalat sanayi sektörü %4,98, elektrik, gaz üretim ve dağıtım sektörü %14,49 oranında ve su temini sektörü %6,61 oranında arttı. 2020 yılı Mayıs ayında, yıllık bazda imalat sanayi %4,98 oranında artarak genel artışın altında gerçekleşmeye devam etti.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (NİSAN 2020)

Sanayi üretiminde; takvim etkisinden arındırılmış endeks; Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık bazda %31,4, aylık bazda %30,4 daraldı.

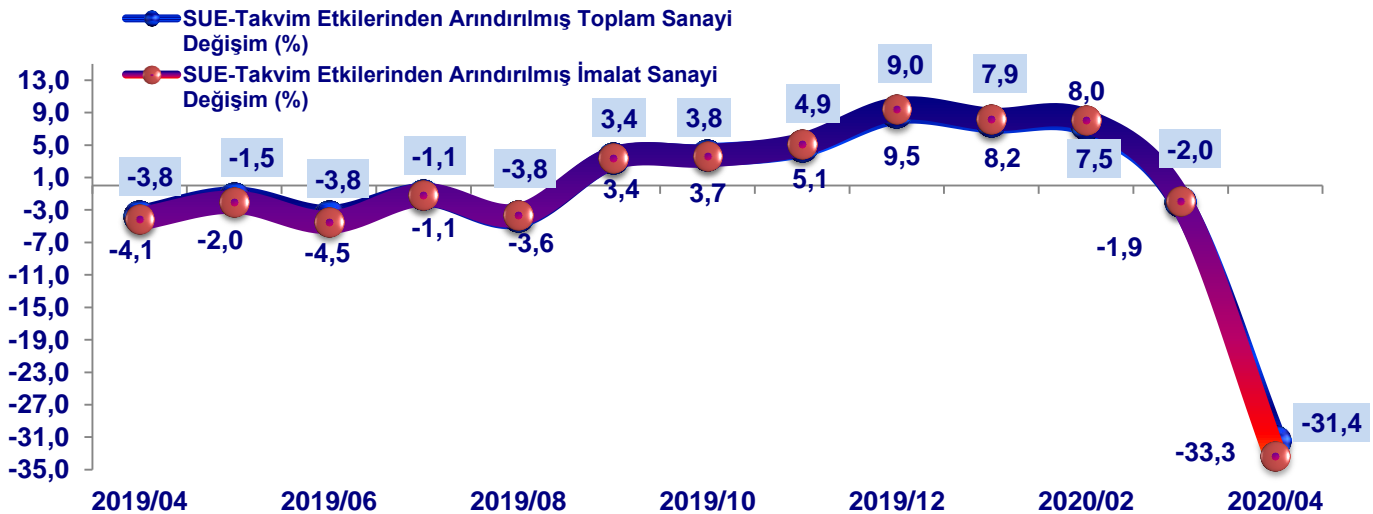
Nisan	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	ENDEKS	Değişim Yılı (%)	ENDEKS	Değişim Yılı (%)	ENDEKS	Değişim Yılı (%)
Toplam Sanayi	78,0	-31,4	76,2	-31,4	77,7	-31,1
Madencilik ve Taşocakçılığı	89,6	-14,7	88,3	-14,5	96,3	-14,3
İmalat Sanayi	76,3	-33,2	74,4	-33,3	75,3	-33,1
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtımı	92,8	-14,9	92,0	-14,9	98,6	-14,9

Ana sanayi gruplarından 2020 yılı Nisan ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla azalış; %32,5 ile imalat sanayide gerçekleşti.

Takvim etkisinden arındırılmış verilerle sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; 2020 yılı Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taşocakçılığı sektörü %14,5, imalat sanayi sektörü %33,3 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü %14,9 oranında azaldı.

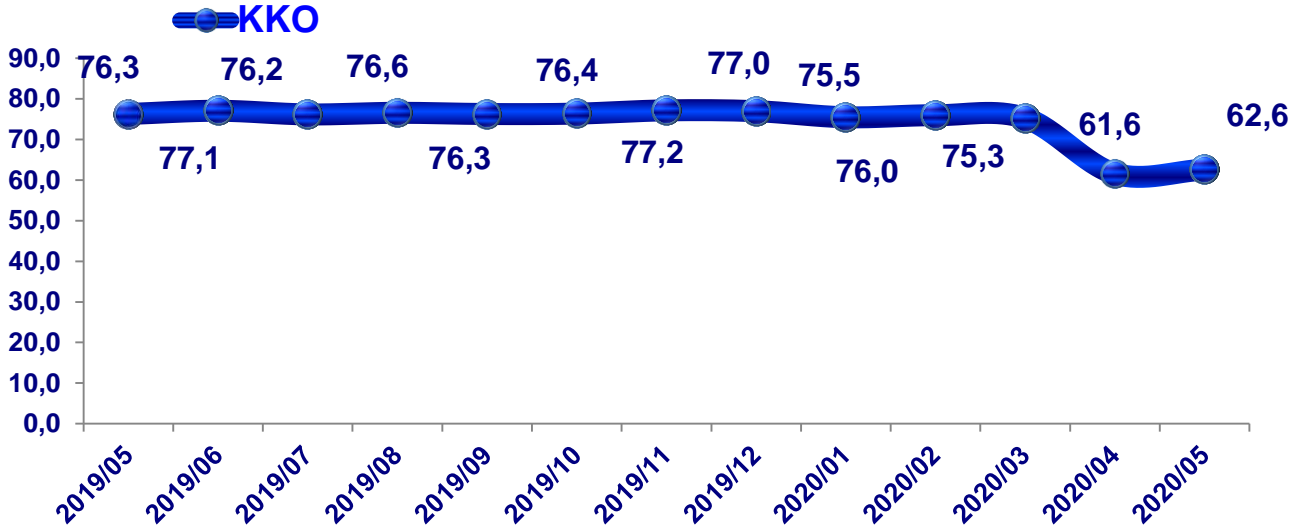
İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; Nisan ayında en fazla azalış ise, %77,6 ile motorlu kara taşıtı imalatında gerçekleşti. Bu azalışı %61,0 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı ve %60,3 ile tekstil ürünleri imalatı izledi.

İmalat sanayi alt sektörlerinde Nisan ayında artış gerçekleştiren kalem ise olmadı.

KAPASİTE KULLANIM ORANI (MAYIS 2020)

Kapasite Kullanımı; 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre 1,0 puan artarak %62,6 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

Kağıt ve kağıt ürün. imalatı %85,3

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı %77,7

Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı %72,3

Ana metal sanayi %71,5

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

Deri ile ilgili ürünlerin imalatı %34,0

Giyim eşyalarının imalatı %38,3

Mobilya imalatı %45,5

Tekstil ürünlerinin imalatı %46,2

GÜVEN ENDEKSLERİ

Reel Kesim Güven Endeksi, 2020 yılı 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre, 10,1 puan artarak 76,9 seviyesinde gerçekleşti.

Tüketici Güven Endeksi, 2020 yılı Mayıs ayında, bir önceki aya göre, 4,6 puan artarak 59,5 oldu.

Tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesi ile oluşturulan Ekonomik Güven Endeksi, 2020 yılı Mayıs ayında, bir önceki aya göre, 10,4 puan artarak 61,7 değerine yükseldi.

	REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ	TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ	EKONOMİ GÜVEN ENDEKSİ
2019			
Mayıs	98,9	55,3	81,8
Haziran	102,5	57,6	87,2
Temmuz	98,3	56,5	84,6
Ağustos	102,5	58,3	90,5
Eylül	98,8	55,8	89,3
Ekim	100,9	57,0	92,8
Kasım	102,0	59,9	94,3
Aralık	103,6	58,7	96,5
2019 Yıllık	100,4	58,2	88,1
2020			
Ocak	104,1	58,8	97,1
Şubat	106,9	57,3	97,5
Mart	99,7	58,2	91,8
Nisan	66,8	54,9	51,3
Mayıs	76,9	59,5	61,7

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde 66,5 milyar TL açık vermişken, 2020 yılı Ocak-Mayıs döneminde 90,8 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri %12,0 oranında artarak 389,1 milyar TL, bütçe giderleri ise %15,7 oranında artarak 479,3 milyar TL olarak kaydedildi.

	Ocak-Mayıs (Milyon TL)		Değişim Oranı (%)
	2019	2020	
Bütçe Giderleri	414.033	479.219	15,7
Faiz Hariç Giderler	367.649	414.259	12,7
Faiz Giderleri	46.384	64.960	40,0
Bütçe Gelirleri	347.503	389.139	12,0
Vergi Gelirleri	262.866	280.506	6,7
Bütçe Dengesi	-66.530	-90.080	-35,4
Faiz Dışı Denge	-20.146	-25.120	-24,7

2020 yılı Ocak-Mayıs döneminde vergi gelirleri; bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,7 oranında artarak 280,5 milyar TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %12,7 oranında artarak 414,3 milyar TL olarak gerçekleşti. 2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde 20,1 milyar TL faiz dışı açık verilmişken; bu yıl 25,1 milyar TL faiz dışı fazla verildi.

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (MART 2020)

İşsizlik oranı; 15 ve üstü yaş grubunda; 2020 yılı Mart ayında bir önceki yıla göre 0,8 puan azalışla %13,2 oranında gerçekleşirken, istihdam edilen kişi sayısı 1 milyon 662 bin kişi, işsiz sayısı 573 bin kişi azaldı.

İşsizlik oranı; erkeklerde %12,7 ve kadınlarda %14,3 oranında kaydedildi. Tarım dışı işsizlik oranı %15,0, toplam işsiz sayısı 3 milyon 971 bin kişi oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı %24,6 seviyesine geriledi.

Mart	TOPLAM	
	2019	2020
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	61.177	62.216
İşgücü (Bin kişi)	32.339	30.104
İstihdam (Bin kişi)	27.795	26.133
Tarım	4.818	4.280
Tarım dışı	22.978	21.853
İşsiz (Bin kişi)	4.544	3.971
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.838	32.112
İşgücüne katılma oranı (%)	52,9	48,4
İstihdam oranı (%)	45,4	42,0
İşsizlik oranı (%)	14,1	13,2
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	16,1	15,0
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	58,4	53,7
İstihdam oranı (%)	50,0	46,5
İşsizlik oranı (%)	14,3	13,5
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	16,2	15,1
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	25,2	24,6
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	23,7	27,9

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

*Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

2020 yılı Mart ayında istihdam edilenlerin %16,4'ü tarım, %21,1'i sanayi, %4,9'u inşaat ve %57,6'sı hizmetler sektöründe gerçekleşti.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Mart	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
ERKEK	4.178	2.624	1.225	9.984	30.753
KADIN	1.330	1.655	65	5.072	31.463
TOPLAM	5.508	4.280	1.290	15.055	62.216

Bir önceki yıla göre, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 538 bin, inşaat sektöründe 248 bin, hizmet sektöründe 903 bin kişi azalırken, sanayi sektöründe 26 bin kişi arttı.

ÖDEMELER DENGESİ (NİSAN 2020)

Cari işlemler dengesi; 2019 yılı Nisan ayında 469 milyon ABD doları açık vermişken, bu yılın aynı ayında 5.062 milyon ABD doları açık verdi.

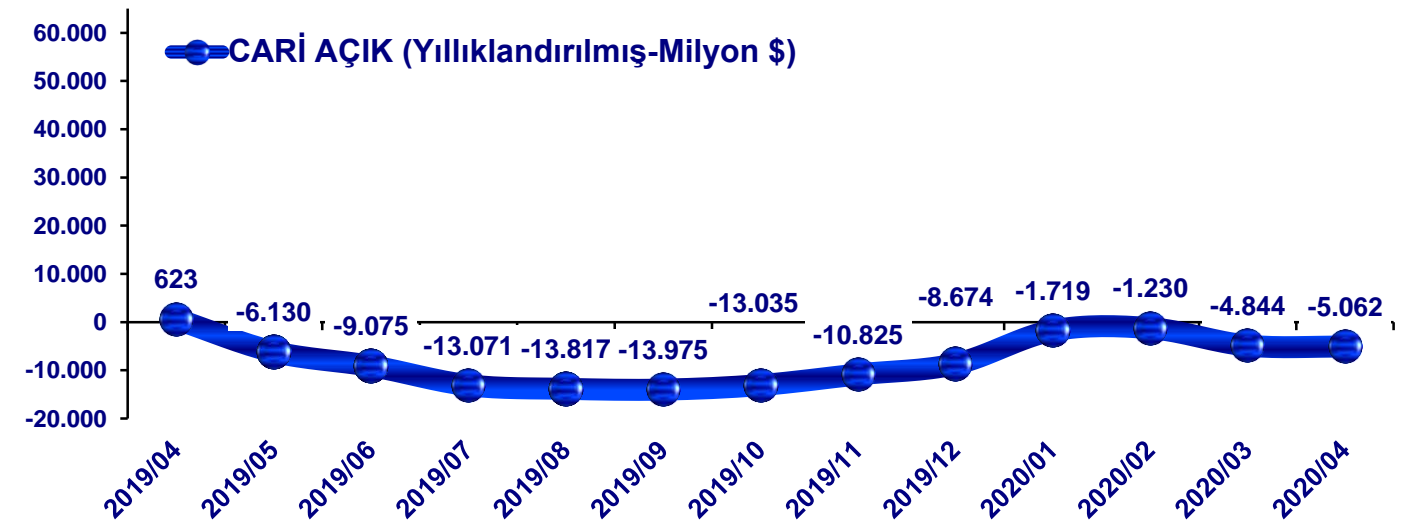
Söz konusu artışta, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 2.279 milyon dolar artarak 3.810 milyon dolara ulaşması ve geçen yılın Nisan ayında 2.333 milyon dolar net fazla veren hizmetler dengesinde bu ay 240 milyon dolar net açık gerçekleşmesi etkili oldu.

	Nisan		Ocak-Nisan		12 Aylık Kümülat. 2020
	2019	2020	2019	2020	
CARI İŞLEMLER HESABI	-469	-5.062	-885	-12.855	-3.291
SERMAYE HESABI	-1	-3	25	-16	-7
FİNANS HESABI	2.788	-6.299	1.155	-16.556	-17.323
Doğrudan Yatırımlar (net)	-433	133	-2.430	-1.479	-4.714
Portföy Yatırımlar (net)	4.464	2.365	-4.238	8.682	14.166
Diğer Yatırımlar (net)	1.562	-192	7.545	1.369	-7.693
Rezerv Varlıklar (net)	-2.805	-8.605	278	-25.128	-19.082
Net Hata ve Noksan	3.258	-1.234	2.015	-3.685	-14.025

Ayrıca, geçen yılın aynı ayında 13 milyon ABD doları çıkış kaydeden ikincil gelir dengesi kaleminde, bu ay 74 milyon ABD doları giriş gerçekleşmiştir.

2019 yılı Nisan ayında 433 milyon ABD doları giriş kaydeden doğrudan yatırımlar kaleminde, bu ay 133 milyon ABD doları çıkış gerçekleşti. Portföy yatırımları 2.365 milyon ABD doları tutarında net çıkış kaydetti.

Rezerv varlıklarda; 2020 yılı Nisan ayında 8.605 milyon ABD doları net azalış gözlemlendi. Net hata ve noksan kalemi -1.234 milyon Dolar olarak gerçekleşti.

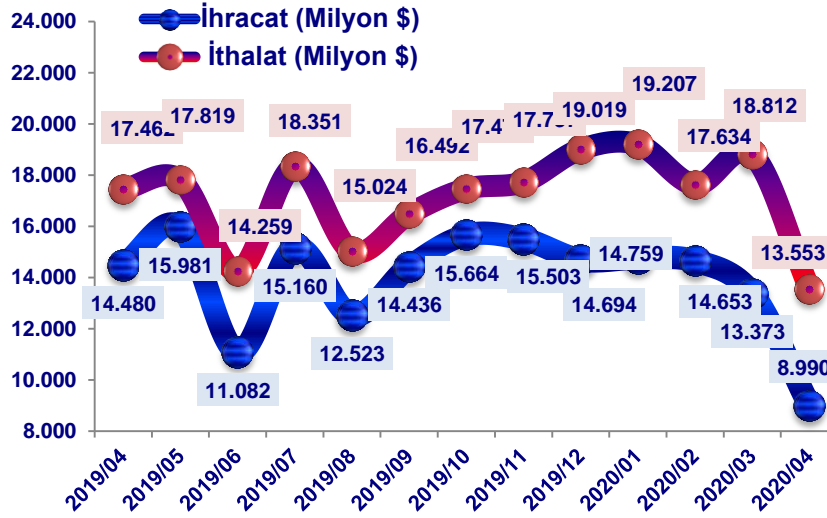

DIŞ TİCARET VERİLERİ (NİSAN 2020)

Diş ticaret açığı; 2020 yılı Nisan ayında yıllık %67,0 artarak -4,5 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşti. İhracat geçen yılın aynı ayına göre, %41,4 oranında azalarak 8,9 milyar Dolar, ithalat da %25,0 oranında azalarak 13,6 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşti.

2019 yılı Nisan ayında %42,2 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2020 yılı Nisan ayında %37,6'ya geriledi. 2020 yılı Nisan ayında AB'ye yapılan ihracat %47,8 oranında azalarak 3,4 milyar Dolar, AB'den yapılan ithalat ise %24,0 oranında azalarak 4,5 milyar Dolar olarak kaydedildi.

2020 yılı Nisan ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (917 milyon \$) olurken; bu fasılı "demir ve çelik" (654 milyon \$); "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları aksam-parça-aksesuarları" (531 milyon \$); "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (518 milyon \$) ve "plastikler ve mamulleri" (458 milyon \$) izledi.

"Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.546 milyon \$); "mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (1.483 milyon \$) "demir ve çelik" (1.021 milyon \$); "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (1.002 milyon \$) ve "plastikler ve mamulleri" (933 milyon \$) ile en yüksek ithalat yapılan fasıllar oldu.

	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Nisan 2019	59.874	3,1	68.545	-19,4	-8.671	-64,4	53.794	-16,1
Ocak-Nisan 2020	51.662	-13,7	69.205	1,0	-17.543	102,3	52.596	-2,2
Nisan 2019	15.341	4,6	18.073	-15,1	-2.732	-55,6	14.359	-9,8
Nisan 2020	8.990	-41,4	13.553	-25,0	-4.564	67,0	10.005	-30,3

2020 yılı Nisan ayında İzmir'in ihracatı 2019 yılı Nisan ayına göre, %32,0 oranında azalarak 690 milyon Dolar, ithalatı da %1,6 oranında azalarak 727 milyon Dolar olarak gerçekleşti.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

BÜYÜME	2018	2019	2019/II	2019/III	2019/IV	2020/I
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	3.724.388	4.280.381	1.022.646	1.145.880	1.189.855	1.071.098
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	789.043	753.693	174.291	201.987	205.692	176.146
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	2,8	0,9	-1,6	1,0	6,0	4,5
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	1,1	0,1	-3,4	1,4	6,3	6,7
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2017	2018	2019	Oca.20	Şub.20	Mart.20
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	28.189	28.738	28.080	27.266	26.753	26.133
İstihdam Oranı (%)	47,1	47,4	45,7	44,0	43,1	42,0
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	3.454	3.537	4.469	4.362	3.996	3.971
İşsizlik Oranı (%)	10,9	11,0	13,7	13,8	13,6	13,2
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	13,0	12,9	16,0	15,7	15,4	15,1
ENFLASYON (%)	2016	2017	2018	Mart.20	Nis.20	May.20
Yİ-ÜFE (yıllık)	9,94	15,47	33,64	8,50	6,71	5,53
YD-ÜFE (yıllık)	17,73	19,75	33,45	12,43		10,06
TÜFE (yıllık)	8,53	11,92	20,30	11,86	10,94	11,39
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2017	2018	2019	Şub.20	Mart.20	Nis.20
İhracat	164.495	177.169	180.836	14.605	13.373	8.990
İthalat	238.715	231.152	210.343	17.633	18.812	13.553
Dış Ticaret Dengesi	-74.221	-53.984	-29.507	-3.028	-5.439	-4.564
Cari İşlemler Dengesi	-40.584	-20.745	8.022	-1.230	-4.923	-5.062
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2016	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	183.650	164.698	168.011	134.507	18.084	56.477
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	5.040	7.392	5.877	5.679	814	2.800
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2016	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20
Kurulan Şirket Sayıları	106.447	118.021	121.460	109.722	27.908	30.121
Kapanan Şirket Sayıları	31.928	32.706	32.569	33.094	3.705	4.121
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2016	2017	2018	Kas.19	2019	Oca.20
Şirket Sayısı (Adet)	5.568	6.374	9.336	-	-	-
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	7.525	7.401	6.774	253	5.611	567
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2018	2019/I	2019/II	2019/III	2019/IV	Mart.20
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-201,4	-191,3	-187,1	-179,1	-179,3	-170,4
BORÇLANMA (Milyar \$)	2016	2017	2018	2019/II	2019/III	2019/IV
Dış Borç Stoku	408,7	454,3	444,9	439,7	432,9	436,9
Kamu	123,3	136,4	140,6	145,6	142,8	154,8
Özel	284,6	317,2	298,4	287,6	283,6	273,7
KREDİLER (Milyar \$)	2016	2017	2018	2019	2020/I	Nis.20
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	217,3	238,6	224,0	201,0	185,7	181,7
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2017	2018	2019	Şub.20	Mart.20	Nis.20
Toplam Sanayi	9,0	1,3	-0,5	7,5	-2,0	-31,4
İmalat Sanayi	8,9	1,2	-0,7	8,0	-1,9	-33,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2016	2017	2018	Mart.20	Nis.20	May.20
Kapasite Kullanım Oranı	77,4	78,5	76,8	75,3	61,6	62,6
GÜVEN ENDEKSLERİ	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.20
Reel Kesim Güven Endeksi	104,9	101,4	100,4	99,7	66,8	76,9
Tüketici Güven Endeksi	68,6	67,0	58,2	58,2	54,9	59,5
Ekonomik Güven Endeksi	100,2	91,7	88,1	91,8	51,3	61,7
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2017	2018	2019	Şub.20	Mart.20	Nis.20
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	141,1	188,2	207,4	203,4	224,1	155,2
ELEKTRİK ENERJİSİ	2017	2018	2019	Oca.20	Şub.20	Mart.20
Elektrik Enerjisi Üretimi (Bin) (Mwh)	272.564	295.668	294.251	26.570	24.343	23.828
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Bin) (Mwh)	225.714	233.610	229.598	27.033	25.042	18.453
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.20
Bütçe Dengesi	-47.373	-72.615	-123.693	-43.719	-43.198	-17.301
PROTESTOLU SENET	2017	2018	2019	Şub.20	Mart.20	Nis.20
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	940	938	916	50	55	73
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	12.686	18.737	21.135	1.205	1.133	946
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.20
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	435	589	542	25	28	13
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	134	132	138	4,6	5,1	1,4
BORSA VE DÖVİZ	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.20
BIST 100 Endeksi	100.439	101.782	100.709	89.644	101.110	105.520
Dolar/TL	3,65	4,81	5,67	6,31	6,82	6,95

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

NÜFUS-GÖÇ	2015	2016	2017	2018	2019		
Nüfus (Bin)	4.168	4.223	4.279	4.320	4.367		
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3		
Nüfus Artış Hızı (‰)	13,4	13,1	13,2	9,5	10,8		
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	13,4	13,5	12,4	14,7	13,9		
Net Göç Hızı (‰)	5,0	5,6	5,8	3,0	4,9		
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2015	2016	2017	2018	2019		
	61	59	62	59	-		
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2015	2016	2017	2018	2019		
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.483	1.566	1.611	1.663	1.620		
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,0	33,0	31,1	32,4	31,0		
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	470	513	524	540	534		
Kadın İstihdamının Oranı (%)	28,3	30,7	32,5	32,5	32,9		
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	262	254	263	265	307		
İşsizlik Oranı (%)	15,0	14,0	14,0	13,8	16,0		
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,1	15,2	15,1	14,6	17,1		
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2015	2016	2017	2018	2019		
	2,63	2,30	2,9	1,9	-		
TARIMSAL ÜRETİM	2015	2016	2017	2018	2019		
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	5.940	7.508	7.598	8.103	-		
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	5,0	6,4	5,7	5,1	-		
ENFLASYON (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020/4	2020/5
TÜFE (yıllık)	9,83	8,93	13,1	20,4	12,4	12,1	12,4
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2015	2016	2017	2018	2019	2020/3	2020/4
İhracat	9.459	9.713	10.934	12.265	12.255	2.991	3.681
İthalat	9.809	9.744	10.913	10.586	8.694	2.294	3.021
Dış Ticaret Dengesi	-350	-30	22	1.679	3.561	697	661
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,8	5,9	5,9	6,1	5,9	7,0	7,1
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020/I	2020/II
Kapasite Kullanım Oranı	64	63	67	64	61	60	-
PROTESTOLU SENETLER	2015	2016	2017	2018	2019	2020/3	2020/4
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	44.232	47.497	45.646	46.690	49.799	9.106	13.197
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,4	4,7	4,9	5,0	5,4	5,4	5,5
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	571	775	740	985	1.203	185	235
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2015	2016	2017	2018	2019	2020/3	2020/4
Belge Adedi	208	230	431	326	276	115	137
Yatırım (Milyon TL)	3.145	1.810	7.569	13.120	5.692	2.469	2.801
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3,1	1,9	4,3	8,3	4,2	5,5	5,0
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,9	1,9	10,0	5,9	5,4	6,1	5,6
ENERJİ TÜKETİMİ	2015	2016	2017	2018	2019	2020/1	2020/2
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm3)	3.214	4.299	4.508	4.336	4.125	417	371
MALİ / FİNANS	2015	2016	2017	2018	2019	2020/4	2020/5
Bütçe Gelir/Gider	4,28	4,2	4,5	4,6	4,3	3,6	3,5
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,1	11,4	11,8	12,0	12,5	11,0	11,1
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	120,6	111,5	121,4	110,5	105,4	104,6	104,6
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5,6	5,7	5,7	5,8	5,7	5,7	5,7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	5,2	4,9	5,2	5,0	5,1	5,2	5,2
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2015	2016	2017	2018	2019	2020/4	2020/5
Kurulan Şirket Sayısı	4.027	3.962	4.627	4.977	5.098	1.846	2.101
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,2	6,3	5,8	6,1	6,0	6,2
Kapanan Şirket Sayısı	740	644	832	799	904	253	278
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,8	6,2	6,4	6,9	6,1	6,0
MARKA-PATENT SAYISI	2015	2016	2017	2018	2019	2020/4	2020/5
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	4.323	5.928	5.398	5.460	4.585	2.549	3.094
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,2	7,1	6,9	6,7	6,4	6,4	6,3
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	86	96	77	135	65	117	152
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5,0	5,4	3,9	4,8	3,3	5,7	6,0
TURİZM	2015	2016	2017	2018	2019	2020/1	2020/3
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.201	672	762	946	1.223	28	72
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,3	2,5	2,4	2,4	2,7	1,6	1,7
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2015	2016	2017	2018	2019	2020/3	2020/4
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,0	6,0	6,1	6,2	6,2	6,2

Kaynaklar: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T.C. Ticaret Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, TÜİK, TCMB, TBB Risk Merkezi, Türk Patent ve Marka Kurumu, TOBB
*Çeyreklik açıklanmakta olup, IV. Çeyrek verileridir. ** Aylık veriler, başvuru verileridir.

PAZAR ARAŞTIRMASINDA 54. ÜLKE SİRBİSTAN CUMHURİYETİ

Ekonomik Yapı

Sırbistan, orta ölçekli bir piyasa ve pazar yapısına sahip olup, **büyüme potansiyeli vaat eden Balkan ülkelerinden biri olarak** dikkat çekmektedir. 90'lı ve 2000'li yılları komşu ülkelerle anlaşmazlık ve çatışmalar geçirmesi, ekonomik gelişimin sektöre uğramasına sebep olmuştur. Bu sebeple, **2010 yılından sonra ekonomide daha belirgin bir toparlanma** dikkat çekmektedir. Özellikle **2010 yılında yürürlüğe konan uzun dönem ekonomik büyüme planı** sonrası Sırbistan'ın büyümesinde ve ihracatında dikkat çekici bir artış kaydedilmiştir.

Ülkenin ekonomik yapısı, reform politikalarının uygulandığı diğer geçiş ekonomilerinde olduğu gibi, tarımdan, sanayi ve hizmetler sektörüne doğru kaymaktadır. **Tarım sektörü** yıllar itibariyle azalan payına rağmen, **ülke ekonomisinde hala önemli bir konuma** sahiptir. **Ülke yüzölçümünün yüzde 70'inin tarım arazisi olması** ve söz konusu arazilerin **çoğunun ekilebilir olması** da tarımı önemli kılan zenginliklerdendir. Tarım sektöründeki başlıca ürünler; mısır, buğday, arpa, soya, ayçiçeği, tahıllar ve şeker pancarıdır.

Sanayi sektörü, ekonomik gelişim açısından en çok önem verilen sektörlerden olup, yabancı sermaye desteğiyle güçlendirilmeye devam edilmektedir. Sanayi üretiminin başında; kimya, tekstil, otomobil üretimi, mobilya ve gıda işleme gibi sektörler gelmektedir. Son yıllarda, **üretimi ve ticareti geliştirmeye yönelik çabalar Sırbistan Rusya ve Asya ülkeleriyle işbirliği yapmaya** yönlendirmiştir. Ayrıca, Avrupa'dan Uzakdoğu'ya giden yatırımları kendine çekmeyi başarması, **Sırbistan'ın Balkanların Çin'i olarak anılmaya başlamasını** sağlamıştır.

Sırbistan'da doğal kaynaklar zengin bir yapıya sahip olmamakla birlikte, belirli maden yataklarının varlığı, ekonomiye katkı sağlamaktadır. Özellikle; kömür, linyit ve demir yatakları, altın ve gümüş madencilikte başı çekmektedir. Maden yataklarının sınır bölgelerinde bulunması, komşu ülkelerle süregelen politik anlaşmazlıkların ve çatışmaların önemli sebeplerinden biridir. **Madenlerin gelecek 20 yıl içinde tükeneyeğine yönelik öngörüler, Sırbistan'ın yenilenebilir enerji kaynaklarına ve hidroelektrik üretimine yönelmesini** sağlamaktadır.

Ülkede, bankacılık ve finans sisteminin gelişmesi doğrultusunda, **mali hizmetler sektörü dikkat çekici bir büyüme** kaydetmiştir. Sermaye piyasaları ve sigorta sektörü ise atıl potansiyele sahip olup, gelişime açık yapıdadır. **Tüketici kredilerinin yaygınlaşması, perakende sektörünün de hızlı bir gelişim kaydetmesini** sağlamıştır. Küresel piyasalardaki dalgalanmalardan yoğun biçimde etkilenen inşaat sektörü ise hem genel ekonomi, hem de yatırımlar açısından önemli bir konuma sahiptir.

Sırbistan'ın reform politikalarının en önemli aşamalarından biri de bölge ve küresel ticaret sistemiyle bütünleşme çabaları olmuştur. Bu kapsamda, **Sırbistan'ın 2007'de Merkezi Avrupa Ülkeleri Serbest Ticaret Anlaşması'na dahil olması ve Bağımsız Devletler Topluluğu dışında Rusya ile serbest ticaret anlaşması imzalayan tek ülke olması**, dış ticaret hacmini geliştirici hamleler olmuştur. Ülkenin temel ihracat kalemleri; "otomobiller, elektrik motorları, tel ve kablolar, elektrik iletkenleri, fiber optik kablolar", temel ithalat kalemleri ise; "ham petrol, petrol gazları, kara taşıtları aksam ve parçaları, ilaçlar ve eczacılık ürünleri" şeklindedir.

İş yapma Kolaylığı Endeksi'nde 44./190 sırada yer alan Sırbistan, doğrudan yabancı yatırımları, her zaman ekonomik gelişmenin önemli bir parçası olarak görmektedir. Ülkenin stratejik konumu, yatırım teşvikleri, göreceli ucuz ve kalifiye olan bir işgücüne sahip olması ve imzaladığı farklı serbest ticaret anlaşmaları, doğrudan yabancı yatırımları cazip kılan unsurlardır. **Yaklaşık 50 ülke ile imzalanan ikili yatırım anlaşmaları da**, doğrudan yabancı yatırımların gelişmesini sağlamıştır.

Türkiye-Sırbistan İlişkileri

Türkiye'nin Sırbistan'ı gerek bölge istikrarı açısından kritik bir konumda görmesi, gerekse ikili ticari ilişkilerin geliştirilme çabası, ilişkilerin gelişmesini sağlamıştır. Sırbistan'ın Türkiye-AB arasında geçiş güzergahında bulunması da, Türkiye için kilit önemde bir konudur. 2017-18 yıllarında gerçekleştirilen karşılıklı resmi ziyaretler, ilişkilerin politik ve ekonomik düzlemde gelişmesini sağlamıştır.

İki ülke arasında ticari ve ekonomik ilişkileri geliştirme yönünde atılmış en önemli hamle 2010 yılında imzalanıp, 2015'de yürürlüğe giren serbest ticaret anlaşması'dır. Söz konusu anlaşma kapsamında 2015'ten bu yana sanayi ürünlerinin karşılıklı ithalatı, gümrük vergisinden muaf olarak yapılmaktadır. Ancak, serbest ticaret anlaşmasının varlığına rağmen, ikili dış ticaret hacmi ciddi bir atıl potansiyele sahiptir.

Türkiye'nin Sırbistan'a ihraç ettiği temel ürünler, "örme mensucat, inşaat malzemeleri, mobilyalar, kağıt ürünleri, yaş meyve ve sebze", Türkiye'nin Sırbistan'dan ithal ettiği temel ürünler ise; "petrol yağları, demir-çelik, bakır, otomobil lastikleri ve ham deri" şeklindedir.

Sırbistan, doğrudan yabancı yatırımların geliştirilmesine verdiği önem doğrultusunda, Türkiye'den gelen yatırımlar için her zaman talepkar davranmaktadır. Sırbistan Yatırım Geliştirme Ajansı tarafından, yatırımları cazip kılan temel etkenler olarak; merkezi coğrafi lokasyon, kalifiye işgücü, rekabetçi işletme maliyetleri, serbest bölgelerin varlığı ve teşvik mekanizması gösterilmektedir. Yatırımda öncül sektörler olarak ise; tekstil, otomotiv, gıda, enerji ve turizm dikkat çekmektedir. Yatırımlarla ilgili ayrıntılı bilgilere, Sırbistan Yatırım Geliştirme Ajansı'ndan erişilebilmektedir. (<https://ras.gov.rs/en>)

SIRBİSTAN ÜLKE PROFİLİ (2019)

Nüfus (Milyon Kişi)	7,0
Nüfus Artış Hızı (%)	-0,5
GSYİH (Milyar Dolar)	51,3
GSYİH (%)	4,2
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	7.400
Enflasyon Oranı (%)	1,9
İşsizlik Oranı (%)	10,9
İhracat (Milyon Euro)-2018	19,5
İhracatta İlk 5 Ülke	Almanya, İtalya, Bosna Hersek, Romanya, Rusya
Temel İhracat Ürünleri	Elektrikli makinalar, Plastikler, Motorlu kara taşıtları, Demir ve çelik
İthalat (Milyon Euro)-2018	26,5
İthalatta İlk 5 Ülke	Almanya, Çin, Rusya, İtalya, Macaristan, Türkiye
Temel İthalat Ürünleri	Mineral yakıtlar, Elektrikli makinalar, Motorlu kara taşıtları, Eczacılık ürünleri
Cari Denge (%; GSYİH)	-6,9
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	15,0
Tarım (%; GSYİH)	9,8
Sanayi (%; GSYİH)	41,1
Hizmetler (%; GSYİH)	49,1

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

SIRBİSTAN KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2019)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)
Elektrikli makina ve cihazlar	2.973	Mineral yakıtlar ve yağlar	2.746
Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	1.494	Elektrikli makina ve cihazlar	2.497
Plastikler ve mamulleri	959	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	2.311
Kauçuk ve kauçuktan eşya	956	Motorlu kara taşıtları	1.610
Motorlu kara taşıtları	956	Plastikler ve mamulleri	1.482
Demir ve çelik	911	Eczacılık ürünleri	948
Mobilyalar	732	Demir veya çelikten eşya	879
Bakır ve bakırdan eşya	690	Demir ve çelik	643
Yenilen meyvalar ve sert kabuklu meyvalar	608	Metal cevherleri, cüruf ve kül	632
Hububat	592	Kağıt ve karton	576

Kaynak: Trademap (İlk 10 kalemi yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE – SIRBİSTAN TİCARET PROFİLİ (2019)

Fasıl	Türkiye'nin Sırbistan'a İhracatı (Milyon \$)	Fasıl	Türkiye'nin Sırbistan'dan İthalatı (Milyon \$)
Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	39,4	Kauçuk ürünleri	41,2
Motorlu kara taşıtları ve motorları	95,1	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	38,3
Trikotaj (örme) ürünleri	69,5	Demir-çelik ana sanayi	38,2
Giyim eşyası (kürk hariç)	67,9	Genel amaçlı makinalar	30,1
Özel amaçlı makineler	59,3	Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	21,5
TOPLAM	926,0	TOPLAM	338

Kaynak: TÜİK

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Kontrol Eden

Özdem EKİNCİ

İletişim: arastirma@ebso.org.tr

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <http://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomik-bulten> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

@ebsoorgtr